

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto VII. - Štev. 48

Gorica - 1. decembra 1955 - Trst

Izhaja vsak četrtek

DOKAZ SOLIDARNOSTI

Krščansko-demokratska zveza za srednjo Evropo, ki šteje med svoje ustanovne članice tudi Slovensko ljudsko stranko v begunstvu, je povabila somišljenike in prijatelje kršč-dem. gibanja, ki so delegati pri Združenih narodih, na prijateljsko recepcijo v Beekman Tower hotel v bližini palače Združenih narodov v New Yorku.

Takoj spočetka je treba omeniti, da je Krščansko-demokratska zveza (CDUCE) že več let zaporedoma v najtesnejših stikih z različnimi delegacijami, ki prihajajo na glavno zasedanje Združenih narodov, zlasti pa je vedno v najboljših odnosih z delegacijami, ki imajo v svojih vrstah krščanske demokrate in druge delegate, ki razumejo položaj naših zaslužjenih domovin in simpatizirajo z narodi, ki jim je zamajala svobodna usta komunistična diktatura.

Dne 27. oktobra 1955 zvečer so se po vabilu zveze odzvali delegati 15 dežel v skupnem številu 35 delegatov in se udeležili pripravljene recepcije.

Predsednik izvršnega odbora CDUCE prof. Adolf Prochazka (Čeh) je odlične goste pozdravil in izrazil veselje nad tesnimi vezmi, ki se kažejo med pripadniki krščanske demokracije iz vsega sveta in med onimi iz komunistično zaslužjenih dežel iz srednje Evrope. Naglasil je potrebo po močnem sodelovanju in moralni podpori od strani vseh kršč. demokratov, da bi se čimprej mogoče dosegli cilji CDUCE: osvoboditev zaslužjenih dežel in uvedba demokratične svobode.

Nato je povzel besedo belgijski senator Ronse in v jasnih izjavah naglasil temeljna načela krščanske demokracije, ki slonijo na zahtevi po uveljavljanju človeških pravic za poedince in narode, ter na zahtevi po svobodi in socialni pravičnosti. Prikazal je vrsto primerov, kako so bila ta načela uveljavljena v njegovi domovini in drugod po svetu ter izrazil željo in voljo, naj bi solidarnost med kršč. demokrati pripomogla k enotnosti v misli in akciji povsod po svetu. S tem v zvezi je omenil razveseljiv razvoj kršč-dem. gibanja v latinski Ameriki.

Po nagovorih se je razvila prijetna in prijateljska zabava, med katero so imeli udeleženci večera priložnost seznaniti se drug z drugim in izmenjati misli o bodočem sodelovanju. Predstavniki CDUCE so izrabili to priložnost za navezavo tesnejših stikov s krščanskimi demokrati iz svobodnih dežel in so v prijateljskih razgovorih pojasnjevali delegatom Združenih narodov položaj v posameznih komunistično vladanih deželah. SLS je na večeru predstavljal njen načelnik dr. Miha Krek v družbi z osrednjim tajnikom stranke v begunstvu dr. Ludovikom Pušem, ter nekaterimi drugimi člani stranke. Vsi so izkoristili večer za to, da so prikazali odličnim gostom komunistično zasluženo domovino in pravi perspektivi in skušali odstraniti nekatere krivo tolmačene probleme v zvezi z mednarodnim položajem Jugoslavije.

Nova jedrna eksplozija v Sibiriji

Sovjeti so v Sibiriji razstrelili novo veliko vodikovo bombo. Ta bomba razvije tolikšen radioaktivni prah, da bi uničil življenje na vseh britanskih otokih, če bi padel na zemljo. Ko je padla prva atomska bomba na Hirošimo, se je razvilo pol kilograma radioaktivnega prahu, ki je ubil nad stotisoč ljudi. Pri razstrelitvi nove sovjetske vodikove bombe pa je nastalo pol tone radioaktivnega prahu. Sovjeti vedno govorijo, da so proti atomskim poskusom, sami pa jih pridno delajo. Letos so jih napravili že več. S tem seveda silijo tudi druge države, zlasti Ameriko, da razvija svoje atomsko in vodikovo orožje.

ZA KAJ GRE V RIMSKEM PARLAMENTU

ZAKAJ SMO „KATOLIŠKI“

V ospredju italijanske notranje politike je še vedno izvolitev tako zvanih ustavnih sodnikov s strani italijanske zbornice in senata.

Italijanska ustava predpisuje ustanovitev posebnega sodišča, ki naj bi čuvalo nad ustavo, razsojalo v spornih točkah ter skrbelo za to, da se določbe ustave natančno izpolnjujejo.

Ta Ustavni ali Visoki dvor bo štel petnajst članov. Pet jih izvoli sodna oblast, pet jih izvolita zbornica in senat in pet jih imenuje predsednik republike. Sodna oblast je svojih pet sodnikov že lansko leto izvolila. Tudi zbornica in senat bi morala to delo že davno opraviti, narkar bi še predsednik republike imenoval svojih pet sodnikov. Toda zbornica in senat, ki bi morala skupno izvoliti svoje sodnike, se ne moreta glede kandidatov zediniti. Za izvolitev petih sodnikov je potrebna namreč tričetinska večina glasov; te pa nimajo ne vladne stranke, še manj pa opozicija. Do sedaj sta imela združena zbornica in se-

Od kod težave?

Težave pa so nastale, ko je šlo za izvolitev ostalih treh sodnikov. Vladne stranke zahtevajo od teh treh sodnikov dva sodnika in sicer demokristjana Cappija in liberalca Cassandra; za tretjega sodnika pa se potegujejo komunisti in monarhisti. Nobena skupina teh strank ne more prodrati s svojim kandidatom oz. kandidatom, ako ne dobi pomoči od drugod. In ravno tu leži vsa težava. Kršč. demokracija je sklenila, da ne bo v nobenem slučaju glasovala za komuniste ali za kandidata, ki bi ga komunisti predlagali. Brez demokristjanskih glasov pa je izvolitev katerega koli kandidata izključena. Ako bodo torej demokristjani pri svojem sklepu vztrajali, je nemogoče, da bi dobili komunisti svojega sodnika.

In desnica?

Toda tudi izvolitev desničarskega kandidata je nemogoča, ako se bodo Saragatovi socialni demokrati in re-

ločijo, da podprejo levičarskega ali desničarskega kandidata ter si na ta način zagotovijo podporo levice oziroma desnice.

De Nicola - Gronchi?

Zbornica in senat sta se imela sestati včeraj (30. nov.). Ali sta se sestala in kaj sta na tem zborovanju dosegla, nam ni znano. Govorilo se je, da bi se dala vsa zadeva rešiti s tem, da bi kot tretjega kandidata postavili kako politično nevtralno osebnost, na pr. bivšega državnega predsednika De Nicola, toda vse kaže, da se ne komunisti ne desničarji ne mislijo odpovedati svojima kandidatom. Drugi so zopet predlagali, naj bi državni predsednik Gronchi vključil oba sporna kandidata v listo sodnikov, ki jih bo on imenoval. To bi bila gotovo neka rešitev iz mučnega položaja, toda vprašanje je, ali bodo prizadete stranke na to rešitev pristale. Poleg tega bi nastalo novo vprašanje, kdo naj dobi tretjega sodnika.

Morda se zdi komu ta boj za ustavne sodnike preneumen ali vsaj popolnoma nepotreben. Nam se to ne zdi. Tudi mi smo sicer mnenja, da bi moral biti Ustavni dvor sestavljen iz politično nevtralnih sodnikov. Toda kje dobite dandanes take ljudi? Še taki, ki se kažejo nevtralne, so vsaj glede komunizma in demokracije opredeljeni.

Zato se ne smemo preveč čuditi, da se stranke ne morejo sporazumeti glede ustavnih sodnikov. Krivda ni toliko na njih, ampak predvsem na določbi ustave, ki zahteva za izvolitev teh sodnikov tričetinsko večino. Ako bi zadostovala za izvolitev navadna večina, bi bili ustavnih sodniki že davno izvoljeni.

Al. P.

Dve zanimivi interpelaciji

Italijanski senator Sturzo je vložil na predsednika vlade interpelacijo, kaj misli vlada napraviti, da ne bi dajal navodil za državno politiko predsednik republike, ko sta zanjo odgovorna po ustavi le vlada in parlament. Verjetno bi rad don Sturzo preprečil, da ne bi predsednik Gronchi posegal v vsakdanjo politiko. To vprašanje bodo gotovo zadovoljivo rešili. Bolj neumna je interpelacija levičarskega senatorja Nasija, ki bi rad preprečil, da italijanski državni funkcionarji ne bi obiskovali sv. očeta, češ da je poglavar tuje države. Protikatoliška laična struja italijanskih razumnikov, katerih predstavnik je v tem primeru senator Nasi, očitno pozablja, da je sv. oče poglavar katoliške Cerkve. On ima vrhovno učno oblast ter pravico in dolžnost označevati nauk Cerkve vsakomur, kakor ima v demokratični družbi vsakdo pravico, da obišče svojega verskega poglavarja. Uradniki notranjega ministrstva, ki so sv. očeta obiskali in so se protiverski krogi zaradi tega tako razburili, so namreč šli k sv. očetu kot verniki in on jim je govoril kot verski poglavar in ne kot poglavar vaticanske države. Na te napade je tudi krepko odgovoril »Osservatore Romano«.

ve, da je drugo svetovno vojno začel Hitler z napadom na Poljsko in da sta se Francija ter Anglija že dve leti borili z njim, ko je napadel Sovjete. Še več. Ko so Hitlerjeve bombe padle na Francijo in Anglijo, je bil Hitler nekaj časa celo sovjetski za-

Na Travniku je bilo. Srečala sta se dva znanca. O vsem sta se menila. Prišel je na vrsto tudi naš »Katoliški glas«. Enemu izmed njiju ni šlo v glavo, zakaj se imenuje »Katoliški«. Ali bi ne bilo bolje - dopoveduje drugemu - da bi se imenoval »kakim drugim indiferentnim imenom? Tako bi ga lahko brali tudi nekatoliško misleči ljudje: list bi se laže širil, dočim ime »katoliški« odbiha in ljudje ga odklanjajo; saj tudi drugod nimajo katoliški listi takega naslova itd.

Ker smo že od več strani slišali to pesem, pojasnjujemo:

1) »Katoliški glas« nosi to ime, ker je cerkvena oblast tako želela. Ko smo pred 10 leti priklicali v življenje katoliški tednik, je pokojni nadškof podpisnemu povedal, da bi si želel bolj izrazito katoliškega naslova, kot je bil »Slovenski Primorica«. In ko je naš list dobil sedanji naslov, je bil vesel in je pohvalil to spremembo, češ, v tej zmedi je treba, da povemo svetu jasno kaj smo in nas ni treba biti sram svojega katoliškega imena. Ker sem podpisani sam na lastna ušesa to od pok. nadškofa slišal, je naslov lista v skladu z mislimi tedanje cerkvene oblasti.

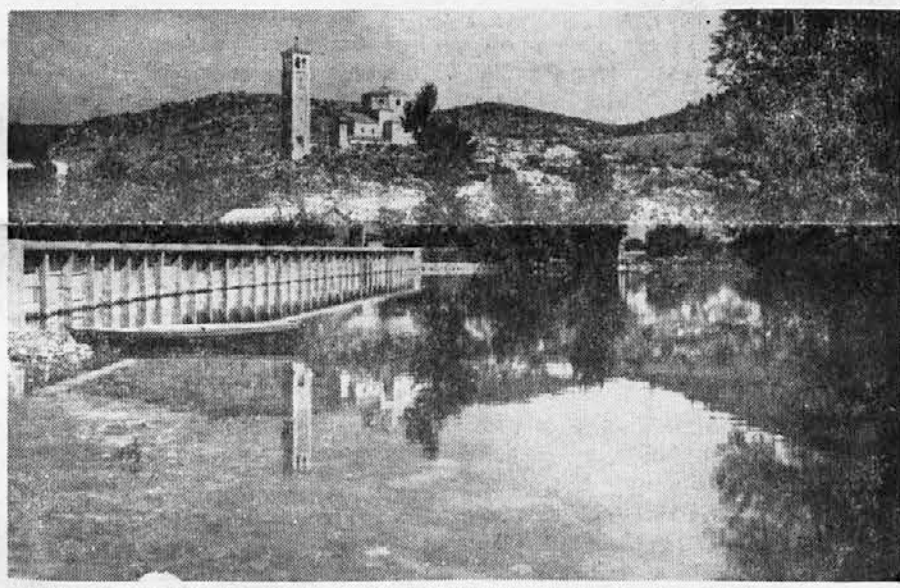
2) Današnji čas - pravi newyorški pomožni škof in veliki radijski govornik v ZD Severne Amerike Fulton Sheen - je čas, ko je treba jasno pokazati svoje prepričanje. Kdor je katoličan, naj pokaže, da je katoličan, saj živimo v demokraciji in nam še ni treba v katakombe. Jasnost in odločnost nista katoliški stvari prinesla še nikoli škode. Kaj bi se bali svoje lastne sence: če smo katoličani, povejmo svetu jasno, kaj smo.

3) List berejo zavedni katoličani in tudi naši nasprotniki. Dokaz je že to, da je dočakal desetletnico, in ni umrl, kljub neštetim sovražnikom, in čeprav so mu nekateri prerokovali smrt. Hvala Bogu, da je med našim ljudstvom, doma in po svetu, še mnogo zavednih ljudi, ki jasno gledajo na probleme časa. Ti so list brali in vzdrževali in ga bodo še naprej. In tudi Bog bo z njim, saj kot se sliši, že marsikje vneto molijo za naš tisk. Upajmo, da bo mesec katoliškega tiska tudi prinesel svoje sadove. In tudi, če bi ničesar drugega ne prinesel kot to, da se bo molilo za naš tisk, je že v tem poročilo božjega blagoslova!

4) Drugod res lahko imajo nekateri katoliški listi indiferentno ime; pri nas pa naš tednik nosi naslov »Katoliški glas«, ker je tedanji naš cerkveni predstojnik tako želel in tudi sedanji g. nadškof še ni nikoli omenil niti z besedico, da mu naslov ni všeč ali pa da bi bil lahko drugačen.

Ostanimo kar pri starem naslovu, ki ga že sedmo leto nosi naš tednik. Mislim, da nam je lahko le v ponos, da edini slovenski katoliški tednik na svetu jasno izpoveduje svojo pripadnost.

Urednik

STIVAN, STARA TRDNJAVA KRŠČANSTVA, KAMOR SO NASI PREDNIKI TAKO RADI ROMALI

nat že osem glasovanj, izglasovana pa sta bila do sedaj le dva ustavna sodnika in sicer demokristjan prof. Ambrosini in socialist prof. Bracci. Prvi je profesor ustavnega prava na rimskem vseučilišču, drugi pa je redni profesor administrativnega prava na vseučilišču v Pisi. Glede teh dveh kandidatov ni bilo posebnih težav.

publikanci držali sklepa, da ne bodo glasovali za kakega desničarskega kandidata. In ker so proti desničarskemu kandidatu tudi socialisti in komunisti, nima kandidat desnice, monarhist Condorelli, nobenih izgledov za zmago.

Pa tudi oba vladna kandidata ne moreta dobiti potrebne tričetinske večine, ako se vladne stranke ne od-

Bulganin in Hruščev v Indiji

Sovjetska prvaka Bulganin in Hruščev sta na daljšem potovanju po Indiji, nato pa pojdetta še v Burmo in Afganistan. Kaj tiči za tem potovanjem? Molotov je razbil ženevsko konferenco zunanjih ministrov, ker se Sovjeti še ne čutijo dovolj močne za osvojitve zahodne Nemčije. Zavojevati jo hočejo po ovinku preko Azije. Ko so dosegli, da je položaj v Evropi zamrznjen, so poslali dva najvišja predstavnika na Daljni Vzhod. Tam je po propadu britanskega in francoskega kolonialnega imperija nastala velika gospodarska praznina. Azijske države, ki so pred kratkim dosegle neodvisnost, so gospodarsko slabo razvite in bi se rade naglo industrializirale, da bi postale tudi v gospodarskem pogledu samostojne in neodvisne. V to gospodarsko praznino hoče z vso silo vdreti Sovjetska zveza, ki nudi Indiji, Burmi, Afganistanu pa tudi drugim azijskim državam gospodar-

sko in tehnično pomoč. Sovjetski prvaki sami pravijo, da je to nova oblika miroljubnega boja med komunističnimi in nekomunističnimi državami, ki se izraža v konkurenci na gospodarskem in tehničnem področju. Združene države so gospodarsko in tehnično sicer neprimerno močnejše od Sovjetske zveze, vendar pa sedanja republikanska vlada noče dati večjih kreditov za gospodarsko in tehnično pomoč manj razvitih deželam. Gre ji predvsem za preprečitev inflacije in za pospeševanje zasebnih naložb v manj razvitih deželah.

Hruščev med potovanjem po Indiji klati razne neumnosti. Gotovo misli, da indijski preprosti človek ne pozna najnovejše zgodovine. Tako je rekel na nekem javnem zborovanju, da so Anglija, Francija in Amerika sprožile drugo svetovno vojno in da so one nahujskale Hitlerja, naj napade Sovjetsko zvezo. Vsak otrok

veznik. Toda Hruščev dalje laže. V Angliji so zaradi tega v velikih skrbeh. Za pomlad je namreč napovedan obisk Bulganina in Hruščeva tudi v Veliki Britaniji. In zdaj pomislimo, kaj bi bilo, če bi Hruščev tudi tam začel klatiti take neslanosti.

STOPAMO V MESEC KATOLIŠKEGA TISKA - VSI NA DELO!

NAŠ TEDEN V CERKVI Iz življenja Cerkve IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

- 4. 12. nedelja, 2. adv.: sv. Barbara, d. m.
- 5. 12. ponedeljek: sv. Krišpin, muč.
- 6. 12. torek: sv. Miklavž, škof
- 7. 12. sreda: sv. Ambrozij, škof
- 8. 12. četrtek: Brezmadežno Spočetje M.B.
- 9. 12. petek: sv. Valerija, muč.
- 10. 12. sobota: Loretska Mati božja

2. STRLA HUDBNEMU DUHU GLAVO. Mi imamo naravno, človeško življenje. Toda Bog je hotel, naj imamo tudi nadnaravno. Zato je že v raju povzdignil naše prve starše v ta nadnaravni stan. Dvignil ju je do ravni božjega življenja, dal jima je posvečujočo milost, bila sta brez greha. V poskušnji sta ta dar zapravila, prevaril ju je hudobni duh. Prišla sta pod njegovo oblast; a ne samo ona, ampak vsi njuni otroci, ves človeški rod. Le Devico Marijo je Bog izvel od te nesreče. Hudobni duh nima oblasti do nje. To pa prav zato, ker jo je Bog določil za mater svojemu Sinu, da se učloveči in reši človeški rod izpod satanove moči.

NEMŠKI SKOFJE O TISKU
Nemški škofje so objavili skupno pastirsko pismo o sodobni katoliški literaturi. Hvalijo delo katoliških pisateljev in pesnikov, ki posvečajo svoje moči Cerkvi. Vabijo jih k sodelovanju pri študiju važnih verskih vprašanj. Škofje z zadovoljstvom ugotavljajo, da so bili katoliški pisatelji zadnje čase mnogo bolj delavni kot prva leta po vojni.

datov, a so jih mogli sprejeti samo 46. Študij traja 6 let: 2 leti filozofije, 3 leta teologije in 1 leto praktičnega pastoralnega pouka.

Na dva načina je Marija premagala hudobnega duha: a) ker je brez izvirnega greha in ni nikdar prišla pod oblast njegovo, b) ker je rodila Odršenika.

Hitimo k nji: O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo. — Ali imaš čudodelno svetinjo?

ODLOČNA IZJAVA
Odbor za komunistično posvetitev mladine v Vzhodni Nemčiji pravi, da posvetitev ne nasprotuje nobeni veri. Proti tej trditvi so škofje izjavili: Priprava na posvetitev mladine predstavlja spletko nevernikov. Priprave žalijo verska čustva. Vero v svet ustvarjen od Boga, označujejo kot misticizem, kot vražarstvo; moralni nauk Cerkve pravijo, da je sovražnik napredka.

KORISTNO SREČANJE
Muensterski škof je povabil 17 mladih protestantskih bogoslovcev na obisk v Westfalijo. V bogoslovju v Muenstru so se dalje časa razgovarjali s katoliškimi bogoslovci. Obravnavali so sedanji verski položaj in izmenjavali medsebojna izkustva.

BREZMADEŽNA, zapovedan praznik.
1. **BREZ MADEŽA SPOČETA.** Da je Marija brez madeža izvirnega greha spočeta, je verska resnica, od Boga razodeta. Kot tako jo je razglasil sv. oče, Pij IX. dne 8. 12. 1854. To resnico in proglašenje je Marija potrdila sama v Lurdu 1858., ko se je 18 krat prikazala Bernardki, in jo neprestano izpričuje po neštetih čudežih, ki se godijo v Lurdu, prav do današnjih dni.
Te velike Marijine odlike se veren kristjan iz srca veseli. Ta praznik si je osvojila mladina, predvsem dijaška, a še posebej Marijine družbe.

in visoka služba, a hkrati znamenje, da ima Bog v čisljih poštene ljudi.

Starši, učitelji, katoliški možje in žene! Znova poudarjamo: Ne morete dovoliti, da se vaši otroci istočasno vzgajajo v veri s krščanskim naukom in v neveri s posvečujočo. Eno izključuje drugo. Imejte pred očmi pravico, ki so vam zajamčene po ustavi, pravico do svobode vere in vesti. Ne pustite se prevarati in oplahiti od preveč zagrizenih propagandistov in braniteljev brežhoštva.
Mi, katoliški škofje in škofijski komisariji z jurisdikcijo v nemški demokratični republiki, slovesno izjavljamo: Kdor se prostovoljno udeleži posvetitve mladine ali priprav nanjo ali k njej pošlje svoje otroke, greši proti veri, spravlja v veliko nevarnost svojo vero in vero svojih otrok in s svojim slabim zgledom povzroča največje pohujšanje v družbi.

KATOLICANI V SVICI
Švicarskih katolicánov je dva milijona, leta 1860 jih je bilo samo 1 milijon. Stevilno razmerje med katoliciáni in protestantskimi skupinami pa se je samo malo zboljšalo v korist katolicánov. V Švici izhaja sedaj 51 katoliških časopisov z naklado 350.000 izvodov.

IZ SV. EVANGELIJA

Čisti čas, ko je Janez v ječi slíšal o Kristusovih delih, je poslal dva svoja učencu in mu rekel: »Ali si ti, kateri mora priti, ali naj drugega čakamo?« — In Jezus jima je odgovoril: »Pojdita in sporočita Janezu, kar sta slišala in videla: slepi spregledujejo in hromi hodijo, govavi se očistujejo in gluhi doživljajo sluh, mrtvi se obujajo in ubogim se blagovestno oznanja, in blagor mu, kdor se nad menoj ne spotakne.« — Ko pa sta ta dva odhajala, je začel Jezus ljudstvu govoriti o Janezu: »Kaj ste šli gledat v puščavo? Trs, ki ga veter maje? Ali kaj ste šli gledat? Človeka, oblečenega v mehka oblačila? Glejte, kateri nosijo mehka oblačila, so v kraljevskih hišah. Ali kaj ste šli gledat? Preroka? Dá, povem vam, še več kot preroka. Zakaj ta je tisti, ki je o njem pisano: 'Glej, pošlijim svojega glasnika pred tvojim obličjem, ki bo pripravil tvoj pot pred teboj!« (Mt 11, 2-10).

Naj nam bo sv. Janez Krstnik predvsem za zgled in vzor potrebne značajnosti! Posebno osebam moškega spola. Današnjemu svetu ne manjkajo ne učenjaki, ne močetej, ne politiki, ne vplivni in silni ljudje. A to, kar svet vsesekdar krvavo potrebuje, so pošteni značaj. To, kar daje človeku vrednost, je njegov značaj, njegov vztrajna vera, dobrota, plemenitost; njegov verski, človeški in moralni značaj.

FRANCOSKI MISIJON
Francoski misijon, ki vzgaja bogoslovce za delo v delavskih centrih, že dve leti deluje v stari cistercijski opatiji v Pontignyju. Letos šteje 111 bogoslovcev. Na novo se je to leto priglasilo 106 kandidantov.

ZAPOZNELI POKLICCI
V Dublinu na Irskem obstoja málo poznana, a zelo uspešna šola. Vodi jo Marijina Legija. V šoli poučujejo samo v latinškem jeziku. Pozni poklici dobivajo tu brezplačno pouk. Obstaja že dvajset let in je v tem času vzgojila 100 gojencev, ki so že duhovniki.

Rast katoliške Cerkve

Število na verskem polju sicer ne pomeni toliko, kot kje drugje, vendar nekaj pa le pove.

PO SVETU NAOKROG

Pred oči nam stopa Jezusov predhodnik in glasnik sv. Janez Krstnik, zglede mnogolike kreposti in svetoši: mož skromnega življenja, velike poniznosti, velike pokore in temeljit, dosleden značaj, zares pravi asket.

V PRVEM TISOČLETJU
Cerkve je imela ob koncu 1. stol. le nekaj desetisoč vernikov.

DOBRODELNOST AMERISKIH KATOLICANOV

V nedeljo 20. novembra so po 16 tisoč ameriških katoliških družinah pobirali storo oblake v korist revnih, predvsem v Evropi. Ta dobrodelna akcija, ki se je začela že med vojno, ni prenehala niti sedaj, deset let po končani vojni. Lansko leto so nabrali med ameriški katoliciáni 5 milijonov kg rabljenih oblek.

INVENTAR AMERISKE VOJSKE

Prvič v zgodovini ameriških vojnih sil so strokovnjaki zbrali vse potrebne podatke o nepremičninah in premičninah, ki so last ameriške vojske. Dobili so bajne številke, ki si jih človeški um ne more predstavljati: 123 milijard in 900 milijonov dolarjev, kar bi predstavljalo v italijanskih lirah vrednost 75 tisoč milijard. To astronomsko število je navedeno v poročilu, oziroma inventarju, ki ga je vojaško o-

Ob koncu 2. stol. jih je imela nekaj stotisoč in ob koncu 3. stol. dva milijona. Okrog 1. 400 se je prebivalstvo Evrope zaradi preseljevanja narodov zelo zmanjšalo. Cerkve pa je narasla na 4 do 6 milijonov.

Okoli 1. 500 je štela 5 do 7 milijonov in do 1. 600 jih je imela kvečjemu 8 milijonov.

Do 1. 770 številčno ni nič narasla, ker je med tem vsa severna Afrika prišla pod mohamedansko oblast.

V 8. stoletju so sicer Arabci zavzeli Španijo, ali Cerkve je pridobila neizmerno več novih članov v srednji in vzhodni Evropi, tako da cenijo po kritičnih računih okoli 1. 900 najmanj 10 milijonov katoliciánov.

V DRUGEM TISOČLETJU
Koncem prvega tisočletja je torej imela Cerkve 15 milijonov vernikov in čisto katoliško so bile samo latinske dežele.
Danes pa je Cerkve v močnih strnjениh skupinah zastopana v vseh delih sveta in je že več stoletij najmočnejša verska skupina na svetu. Po zadnjih poročilih nas je katoliciánov okrog 470 milijonov, dočim štejejo mohamedanci okrog 310 milijonov, budisti okrog 220 milijonov, vse pravoslavne cerkve 163 milijonov in vse protestantske sekte okoli 210 milijonov pripadnikov.

PRICELO SE JE SNEMANJE FILMA «STREHA»

Znani italijanski režiser, ki je iskal moškega igralca za svoj novi film «Streha» tudi pri nas v Gorici: je končno našel primeren tip v osebi brezposelnega tržaškega delavca Giorgia Listuzzija. Snemanje filma se je že pred dnevi pričelo in mu stalno prisostvuje tudi avtor teksta za film, Ce-

Tako je, tovariši pri Primorskemu dnevníku, »z vedno bolj kopnečimi katoliškimi množicami.«
Množice, ki kopnijo so naše, saj bi v enem dnevu zapustile komunizem, ko bi jim bilo mogoče tam, kjer so ga spoznale in občutile na svoji koži. S Kristusom pa vidite, da je ravno obratno: bolj ko poznajo njegov nauk, bolj gredo množice za njim in bolj so mu zveste in to brez OZNE, UDBE, NKWD in slíčnih varuhinj!

Mesec katoliškega tiska

Ne pozabimo na dolžnosti, ki jih imamo kot katoliciáni, da:

- ZA TISK MOLIMO,
  - KATOLISKI TISK BEREMO,
  - KATOLISKI TISK NAROCAMO,
  - KATOLISKI TISK SIRIMO,
  - KATOLISKI TISK BRANIMO,
  - KATOLISKI TISK PODPIRAMO.
- Pokažimo ta ves mesec, da se zavedamo svoje dolžnosti, zlasti pa izpričajmo katoliško zavest 11. decembra — v nedeljo za naš katoliški tisk.

STEVILNO ŽENSK SE MANJŠA

V zadnjih desetletjih je Velika Britanija registrirala veliko več moških rojstev kot p ženskih. Leta 1920 je bilo na Angloškem 2 milijona več žensk kot p moških. Od takrat se ta razlika vidno manjša in prid moškim in, če se bo tako nadaljevalo, menijo strokovnjaki, da bo leta 1984 pol milijona več moških kot

MESANI PEVSKI ZBOR Z BAZOVICE

brambno poveljstvo izročilo predsedniku Eisenhowerju. V tem poročilu pa niso navedeni stroški za postavitev atomskih naprav, ki znašajo 12 milijard in pol dolarjev. (Približno 8000 milijard lir). Če bi vrednost te vsote razdelili med italijanske državljane, bi vsak dobil 1.600.000 lir. Bili bi vsi milijonarji.

Po predavanju je sledil srečolov. Dobitki so bili bogati. Vse srečke so nam kmalu pošle. Sledil je še vesel razgovor deklet med sabo, kar tako rade storimo vsaj enkrat na teden. Seveda so pri tem večeru sodelovale tudi oč. šol. sestre. Nabrale so samo toliko kot še nikoli od sedaj. Razumljivo, da je bila naša Marija Marinškova, ki je — rekel bi duša dekliskega krožka, — z uspehom nadvse zadovoljna, čeprav je istočasno hitela poudarjati: Ali prihodnje leto moramo napraviti še več!

ZENE PRI KRMILU

V teh dneh so izbrali poročilo o številu žensk v Italiji, ki imajo šoferski patent. Teh je 65.638 in predstavljajo 4,2 odstotka vseh patentov, ki so jih izdali v letošnjem letu. Največje število ženskih šoferskih patentov v sorazmerju s prebivalstvom so izdali v Turinu in sicer 8635, za njim pride Milan z 9765 in Rim z 8560. Edina italijanska provinca, ki nima desetaj nobene ženske, ki bi imela šoferski patent, je Potenza.

Ko zasledujemo življenje našega krožka, smo zadovoljne z njim, a si vendar želimo, da bi zajel vedno več deklet tu v Rimu, saj jih je še vedno precej, ki ne zahajajo med nas.
Ob koncu povemo, da smo tudi za KD v Gorici zbrale in poslate skromno vsoto. V prihodnje obetava, da bomo še več.

KRISTUS BI SE DANES GOTOVO POSLUŽEVAL TISKA - RADIA IN TELEVIZIJE

NAŠ TISK V BORBI ZA ZMAGO RESNICE

Ljudje našega časa ne mislijo radi - V zadregi so pred lastnimi sodbami - Namesto njih opravljajo ta posel časnikarji Komunizem to izrablja in seje laž - Kaj smo mi dolžni do resnice?

KULTURA PAPIRJA

Naš svet bo utonil v papirju... V potiskanem papirju... V gramadi časopisnega papirja. In nekateri pravijo, da ga niti škoda ne bo, če se utopi v kakem košu za papirne odpadke. Prej bodo namreč sestavili v veselju nov planet. Novi Svet, ki ga bo pognala atomska sila na večno kroženje okoli Sonea. Saj ste že slišali, da ameriški inženirji drzljivo pripravljajo načrte zanj, da bi prehiteli sovjetske znanstvenike, kaj ne? - No in Stari Svet, to našo staro zemeljsko kroglico, bodo potem prepustili — komu vendar? — časnikarjem, da jo preplavijo s potiskanim papirjem. Z milijonskimi nakladami po pol kilograma težkih dnevnikov. In to bo potem krona vseh dolgih stoletnih civilizacijskih naporov vsega človeštva. To bo veličastni spomenik kulturi dvajsetega stoletja. Kajti ta naša preluba kultura je veličasten grad iz samega papirja narejen.

VPRASUJETE — ODGOVARJAMO

Na neki srednji šoli v Trstu so dijaki že dvakrat vprašali g. kateheta, zakaj je dublinski nadškof prepovedal udeležbo pri nogometni tekmi med Jugoslavijo in Irci, ki se je odigrala že nekaj časa od tega v Dublinu. Zdi se mi, da se je tudi Primorski dnevnik jezil nad postopanjem dublinskega nadškofa.

Katehet v šoli ni znal povedati pravega odgovora, povsem razumljivo.

Je mogoče vam kaj več znanega o tej zadevi?

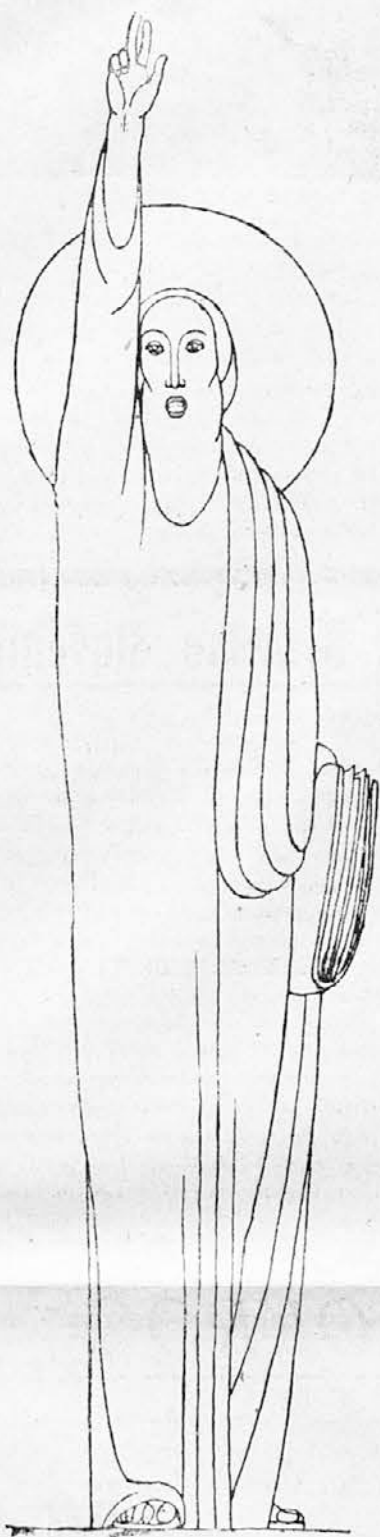
M. K.

*

Na našo prošnjo je neki naš tržaški sotrudnik prejel od svojega prijatelja v Dublinu naslednje pojasnilo:

»Po irskem zakonu (in najbrž tudi po naravnem pravu) je imel dublinski nadškof pravico protestirati proti vsakršni obliki priznanja Jugoslavije kot komunistične države. Nogometna unija tudi ni predhodno obvestila državnega urada za vizum. Vendar nadškof ni prepovedal udeležbe pri igri, toda mnogi, posebno duhovniki, so ignorirali igro. Običajni znaki priznavanja Jugoslavije kot komunistične države so tokrat izostali na igrišču. Sicer pa so Jugoslavlani uživali gostoljubje in živo priznanje kot igralci. Poletni je bil tu internacionalni kongres zvezdoslovcev; tudi Jugoslavlani so prišli; nihče ni ničesar dejal, ker je bil sestanek internacionalen. Pri igri pa je šlo za stik med eno in drugo državo, zato razlika. Veliko zanimanje kažejo Irci za Cerkev v Jugoslaviji! Veliko molijo, da bi Bog uničil komunizem tudi v Jugoslaviji!«

VI. K.

SVETI APOSTOL PAVEL

TISKARNE OBLIKUJEJO SVET

Ko je Gutenberg tiskal prvo biblijo, si gotovo ni predstavljal, kako mogočno orozje je dal človeštvu v roke. TISK! To orozje je tedaj pomagalo protestantizmu do zmage. Dvestopetdeset let kasneje je to isto orozje pripravilo francosko revolucijo. In odtlej dalje je pomen tiska v sodobnem življenju naraščal iz desetletja v desetletje. Sredi naših dni so velike tiskarne najmočnejši roboti, ki oblikujejo svet. Sole

učijo ljudi čitati. S knjigo v roki se uči človek misliti. Ali moderen človek ne misli rad. V zadregu ga spravlja lastna misel, lastna sodba. In namesto njega opravljajo ta posel časnikarji. Ali ni udobno, da nam ni treba misliti? Časnikarji naj mislijo in pišejo, tiskarne naj tiskajo, mi pa bomo le za njimi ponavljali... In množice se trgajo za potiskan papir. Bolj kot kdaj koli si namreč človek želi laži in resnice. In raje ima laž kot pa resnico. Resnica namreč v oči bode. Papir pa je, kot pravijo, najpotrpežljivejši človekov služabnik. Potiskan papir nam prinaša laži dan na dan. Vsakdanja duhovna hrana večkrat pravimo tako servirani laži ali resnici. Od nje živimo... In kakršna je ta »hrana«, taki smo... Tako gledamo na svet in nase...

V TISKU JE PROPAGANDNA MOC

Da, v tisku je propagandna moč. In te moči tiskane besede se danes zle sile v svetu dobro zavedajo. V tisku je njihova propagandna moč, pravimo... Zato na vseh konceh sveta odpirajo mogočne tiskarne. Ustanavljajo liste, dnevnike, tednike, mesečnike, revije, ideološko šolajo urednike zanje in tiskajo, tiskajo... Tiskarne bruhajo v svet propagando, komunistično, materialistično, brezversko, framasonsko - zdaj naravnost, neprikrito, zdaj večje skrito za najnedolžnejše stvari. Ni ga jezika, ki bi ne tiskali v njem propagande proti veri.

In tak pošastni propagandni aparat danes vodi in nadzira svetovni komunizem. Eno samo centralo ima - Moskvo. Ena sama organizacija ga vodi - partija. En sam evangelij oznanja - materialistični leninizem. To stoji zadaj. To je pogonska sila aparata, ki pa ima na tisoče vzvodov in vztrajnikov na vseh delih sveta, po vseh celinah, po vseh državah, med vsemi narodi. In ta pošast s svojo strupeno sapo laži zastruplja svet. Onkraj železne zavese odkrito preplavlja javno mnenje, v demokratičnem svetu bolj ali

manj pritajeno vpliva nanj. Tudi v Italiji, tudi pri nas v Gorici in Trstu. Da, tudi nas Slovence zastruplja. In kako naivno si zapiramo oči in slepimo sami sebe: Vsaka slovenska tiskana beseda v zamejstvu nam je dragocena... Ali smo smešni? In vse vprek kupujemo in pijemo strup, ki nam ga spretno nalivajo v lepe posode sovražni propagandisti.

STRAHOTNA ŠKODA

In kdo bi pretehtal škodo, ki jo s tiskom sejejo zle sile v svet. V to naše moderno človeštvo, ki je tako rahlo v svoji rasti, kot evangelijski trs v vetru, ki se maje, kakor hočejo vetrovi. Ljudje naših dni so šibkih korenin, so prazni, nimajo toliko poguma, da bi se zavestno in svobodno uprli duhovnemu nasilju zla... Lahkotno klonejo pred javnim mnenjem in javno mnenje ustvarja tisk. Tako laž pripravlja pot komunizmu. Laž podaja roko hujšakstvu in krivici. To troje je namreč vsebina komunizma. Laž, hujšakstvo in krivica, nato pa trpljenje, trpljenje, brez konca in kraja.

KAM BI KRISTUS DANES POSLAL APOSTOLE

Mislimo si, da bi Bog poslal Odršenika tisoč devetsto petinpetdeset let kasneje na svet. Sredi naših dni! Kaj pravite, ali bi Kristus ne izkoristil vseh najmodernejših pridobitev, s katerimi nas je oblagodarila sodobna tehnika? Avtomobilov, letal, filma, radia, televizije in tiska? Da bi ne govoril po radiu, da bi ne ustanovil televizijske družbe? Vsekakor! Ves tehnični napredek bi gotovo vpregel v apostolski program, ki bi ga dal svojim učencem. Z apostoli bi ustanovil največje časopisne agencije na svetu... Mogočno uredništvo za svetovni tisk bi poveril sv. Petru, druge apostole pa bi razposlal v uredništva po raznih prestolnicah, da ustanove nove podružnice in središča mogočnih tiskovnih agencij. Na binkoštni dan bi jih razsvetlil s posebnim namenom, da bi govorili in pisali jezike vseh narodov sveta in tako uspešno šli na delo. Tisk in radio bi postala glavni misijonski sredstva. In sv. Pavel bi sredi naših dni vodil velike tiskovne centre v Efezu, Solunu in Korintu. Sicer pa bi njemu apostoli gotovo prepustili glavno skrb za organizacijo radijskih in televizijskih postaj. Kdo ve, ali ne bi v svoji apostolski vnemi pridobil katoliški Cerkvi sam Hollywood in največje ameriške časnikarske koncerne? Juda Tadej bi ustanovil propagandno središče v Teheranu, Tomaž v Bombay, Mati-

ja v Adis Abebi, Luka morda kje v Londonu ali Washingtonu. Ko bi v naš čas in naše razmere prinesli apostoli in prvi kristjani svojo vero in apostolsko gorečnost, bi si tako, kot so si osvojili rimski imperij, osvojili tudi cesarstvo sodobnega tiska in po njem bi zavladala svetu RESNICA.

KO BI IMELI VEČ VERE

Toda dejstvo je, da v današnjem svetu katoliški tisk nima vodilne vloge in zato ne odločilnega vpliva na javno mnenje. Mnogokaj smo katoličani tukaj sami krivi, ker smo pustili, da so nas otroci tega sveta prehiteli in ker sami nismo dovolj prežeti z vero, ki zahteva od nas žrtev. Prvim kristjanom je bila vera vse, misel na Boga prvo. Vse drugo je bilo tej misli podrejeno. Vse drugo v službi tega prvega apostolata. Kakšno mogočno udarno silo bi predstavljali mi katoličani danes, ko bi imeli prav toliko vere in prav toliko smisla za žrtve. Na stotine orjaških tiskaren bi lahko odprli na vseh celinah. Iz njih bi zasipali svet s papirjem, za katerega se ljudje danes tako radi trgajo. Pomislimo, kako veličastno bi tako lahko privedli do zmage Kristusov evangelij! Kako veličastna bi bila taka zmaga resnice!

Ali naši listi komaj životarijo. Da, tukaj mislim na naše slovenske katoliške liste... Na drugem mestu jih boste našli naštetje... Pa saj jih poznate! Tukaj hočem le to povedati, da jih tiskamo samo toliko, da sploh lahko še izhajamo. Ali ni to sramota za našo apostolsko gorečnost?

KAJ JE NASA DOLŽNOST

Se nikdar v zgodovini človeštva niso ljudje bolj potrebnovali glasu Resnice kot danes. Če vzamemo praktično, tudi ljudje v naši sredi! Tudi naši bratje in sestre, naši prijatelji in prijateljice, znanci in znance! Naša dolžnost je, da jim Resnico posredujemo po našem tisku. Katoliški glas, naš tednik, je glas Resnice, ki jim ga bomo najprej ponudili. Če čutimo res katoliško, če smo res prežeti z evangelijskim duhom, potem je naša dolžnost, da nekaj napravimo za svoj tisk. Ni namreč dovolj, da vsak teden kupim zase številko Katoliškega glasa, ga nesem domov in papir uporabim za kake koristne namene. Ni dovolj, da preberem morda Gospodarske vesti ali Ženski koticček, potem pa Glas vržem proč. Dovolj bo šele tedaj, ko bom Katoliški glas ponudil vsem znancem in prijateljem, ki ga še nimajo, in jih skušal pregovoriti, da se naročijo nanj.

SVETLOBA IN SENCA DEMOKRACIJE

S tem bo tudi zadoščeno prirojenemu človeškemu čutu in stremljenju po vladanju v najprimernejši meri in obliki.

Tako smo na kratko in preprosto opisali, kakšne so demokracije v današnjih državah v teoriji in na papirju in kakšne so v praktičnem dejanskem življenju. Navedli smo tri temeljne človečanske pravice, katerim je treba zadostiti. Nov pravičen in vsaj znosen socialni red se mora boljšati od spodaj navzgor.

NASA NEMOČ IN NASA MOC

Rekli smo: Uzakonitev treh temeljnih človečanskih pravic zamore izvesti edino le država. S to trditvijo pa se istočasno zavedamo, da stojimo pred ogromnimi ovirami, katere se ne dajo kar tako čez noč odstraniti.

V prvi vrsti se zavedamo, da stojimo pred državami, kakršne so, ne pa kakršne bi morale biti.

Nad današnjimi državami, nad njihovimi vladami in vladarji je zavladala mogočna sila in nadoblast, pred katero mora, hočeš nočeš, vse kloniti. Ta velika sila in nadoblast je — denar. Zbira se in množi v bankah, držeč v svojem območju ves da-

našnji izkoriščevalni način proizvodnje, razdeljevanja in uporabljanja telesnih in duševnih dobrin in nedobrin. Kakor vsaka državna oblast, tako tudi ta državna nadoblast more nadvladati le na podlagi in moči javnega mnenja. Ker je temu tako, ne preostaja drugega, ako se hoče od današnjih držav doseči kakšna, zlasti večja sprememba, da se v prvi vrsti postavi in pridobi tozadevno javno mnenje.

Ako sedaj vrzemo pogled na sredstva in pripomočke, s katerimi današnje zapadne in še bolj vzhodne države ustvarjajo in vzdržujejo javno mnenje v prilog svojih vlad, kar obstanemo v naši tozadevni šibkosti in nemoči.

NASI NASPROTNIKI - NASI POMOCNIKI

Rekli smo že, da ima vsaka reč na svetu svojo slabo in svojo dobro stran, in to velja tudi za oba kapitalistična sistema.

O tako zvanem zasebnem kapitalizmu smo že navedli poleg njegovih slabih strani, tudi neke njegove vrline, zato smo dolžni tudi vzhodnemu kapitalizmu priznati neke gotove vrline in skoro bi rekli zasluge.

S tem, da se je državni kapitalizem pod naslovom komunizma pojavil in se začel izvajati, je zdramil svojega polbrata na zapadu, ko mu je kot tlačitelju in izkoriščevalcu narodov in ljudstev napovedal

neizprosni boj na življenje in smrt. Pravzaprav sta mu že italijanski fašizem in nemški nacizem v družbi z japonskim imperializmom krepko zatrobila budnico, nakar sta bila oba polbrata prisiljena si za enkrat podati roko ter sta tako z združenimi močmi vse tri porazila. Danes pa, ko sta ostala sama glavna partnerja na svetu, si stojita druga proti drugemu do zob oborožena v bojni pripravljenosti.

In ravno v tej grozeči bojni pripravljenosti sovjetskega državnega kapitalizma obstoji njegova zasluga, da zapadni državni kakor še nikdar prej nastevajo in poudarjajo kar cele vrste narodnih, mednarodnih in človečanskih pravic, medtem ko jih vzhodni razen za propagando, v teoriji in praksi zanikajo in gazijo.

Ko bi prišlo do vojne med obema polbratoma, bi to bila vojna, kakršne svet še ni videl ne doživel. V tem slučaju bo sta gotovo eden zmagovalce, drugi pa premaganec in od tega bo odvisna usoda celega sveta. Kako bo potem pod enim ali drugim zmagovalcem z našimi temeljnimi človečanskimi pravicami?

Pod komunističnim državnim kapitalizmom so človečanske pravice zanikane, zato ne more biti o njih tam niti govora.

Kako pa bi bilo s temi pravicami, ako bi bil zmagovalce zapadni kapitalizem? Pod tem zmagovalcem bi bilo z našimi pravi-

cam tako, kakor smo že ob začetku opisali, in to zato, ker dobičarski kapitalizem ne more svoje pravi sam od sebe spremeniti. In ker bo komunistični državni kapitalizem ležal premagan na tleh, se bo izkoriščanje v malem in velikem, zlasti s pomočjo malih in zasebnih posojil, neovirano in brez strahu nadaljevalo.

Danes, ko živimo v času vseh mogočih iznajdb v kemiji in tehniki, ko so prišle v uporabo vodne sile, premog, petrolej, elektrika in atomska energija, so vse te iznajdbe mesto v blagoslov človeštvu v prokletstvo in uničenje vsega. To pa zato, ker se vse te iznajdbe uporabljajo v glavnem za izrivanje delavstva od dela in tako tudi od zaslužka, za kopičenje bogastva v zasebnih in državnih rokah ter predvsem v vojne in zavojevalne namene.

S tem žene zapadni kapitalizem množice fizičnega in duševnega delavstva pod vpliv lažipropagande komunizma. Koliko stane zapadni kapitalizem hladna vojna, katero mora danes bojevati s komunizmom? To je že zares astronomsko število denarja, katerega ta hladna vojna žre.

O ne! Samo suhega denarja nobena vojna ne žre, pač pa žre dobrine, katere bogastvo zemlje s pomočjo strojev v vedno večji meri nudi in daje. So pa milijarde denarja tista gonilna nadsila, katera drži v teku in v svoji službi skoro vso dana-

šnjo materialno in duhovno proizvodnjo.

Ker pa vemo, da se vse te ogromne vsote denarja ne izdajajo samo kar tako iz usmiljenja, temveč dobro preračunano, v prvi vrsti v lastno obrambo, potem pa da bodo nekoč donasale gotove obresti v eni ali drugi obliki, si lahko predstavljamo, kakšna bremena bodo morale prenašati premagane države, pa tudi tiste morda v manjši meri ki bodo rešene, oziroma obvarovane komunističnega jarma. Davčni vijaki teh držav bodo opravljali svoje delo in znova polnili blagajne državnih upnikov.

Če zdaj pogledamo, kdo končno najbolj občuti davčna bremena, moramo ugotoviti tole: Davčna bremena najbolj občuti na lastni koži in najtežje prenaša najnižja plast človeške družbe. To so množice delavnega ljudstva, to so družine brezposelnih, to je današnji vedno bolj se množeci proletariat. Vsi drugi stanovi, od najvišjega do najnižjega, ki na nemaniče meji, so bolj ali manj v stanu, navaditi davčno breme na pleča nižje stoječega soseda. Ko se končno to breme prevali na najnižjega, to je na nemaniča, nima ta slednji nobene nižje stoječega soseda kot svoj in svoje družine želodec in telesa z dušami vred. Ti so slednjič na vsem prikrajšani ter trpe telesno in duhovno pomanjkanje.

(Se nadaljuje)

Z G O R I Š K E G A

KOLIKO NOVIH NAROČNIKOV SEM GLASU PRIDOBIL ?

Novi volilni zakon

Zastopniki štirih vladnih strank so se po skupnih pogajanjih zedinili glede spremembe obstoječega volilnega zakona. Prihodnje občinske volitve se bodo vršile s proporcionalnim sistemom v občinah z nad 20 tisoč prebivalcev in z večinskim sistemom v občinah do 20 tisoč prebivalcev. V drugem primeru bodo v nov volilni zakon vnesli neko inačico na podlagi katere odnese v občinah z do 10 tisoč prebivalcev lista, ki doseže večino glasov, štiri petine vseh mest v občinskem svetu, vso ostalo petino pa lista, ki je zmagovita na drugem mestu. V občinah nad 10 do 20 tisoč prebivalcev ostane sistem isti, le ostalo petino si bodo delile vse druge liste sorazmerno po doseženih glasovih. Osnutek morata odobriti še poslanska zbornica in senat.

Izid volitev za notranjo komisijo v Solvay

Dne 16. novembra so izdali poročilo o izidu volitev za notranjo komisijo v tovarni kemičnega monopola »Solvay« v Trzinu. Izidi so sledeči: Glasovalo je 526 delavcev, veljavnih glasov je bilo 515 in so bili takole razdeljeni: delavska zbornica 359 glasov, UIL 68, CISL 57 in CISNAL 31 glasov.

Učitelji večernih tečajev

Za večerne tečaje s slovenskim učnim jezikom so bile imenovane sledeče učiteljice: gdč. Lilijana Beltram v Sovodnje, gdč. Cvetka Gravner na Valerijiše v števerjanski občini, gdč. Dora Maraz v Gabrje pri Sovodnjah in gdč. Mici Pahor v Jamlje.

Otvoritev sejma sv. Andreja

V soboto 3. decembra bodo uradno otvorili sejem sv. Andreja. Letos ga bodo mogoče poživili ljudje iz podeželja, kateri so temu sejmu dali vedno glavni pečat.

S T R Ž A Š K E G A

„KATOLISKI GLAS“ V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO

Trdovraten molk odgovornih oblasti

Na številne proteste političnih skupin in strokovnih organizacij glede grobih ukrepov v škodo slovenskemu šolstvu in nje osebnosti, odgovarjajo oblasti z enostavnim molkom. Javno obžalujemo, da takega načina v Srednji Evropi nismo vajeni. Bivša ZVU nam je takoj potrdila sprejem vsake vloge in nam nato v nekaj dneh dostavila pismen odgovor, pa naj je bil ta ugoden ali neugoden. ZVU je bila toliko dostojna, da je upala brez obotavljanj pismeno odgovoriti in odgovorni funkcionar se je podpisal jasno na odgovor. Vse oblasti pa odgovarjajo le z molkom, ne sprejemajo naših predstavnikov, jih napotujejo iz enega urada v drugega. Nikjer niso kompetentni krivico popraviti, a diskriminacijo si upa delati že vsak vratar, ki vas niti ne mara najaviti pri kompetentnih funkcionarjih, kar da sumiti, da imajo za to naročilo.

V objavo smo dobili novo vlogo, ki so jo strokovne organizacije šolnikov poslale vladnemu komisariatu:

Podpisane strokovne organizacije slovenskih šol so pred nedavnim poslale na naslov pisma (26. sept. in 27. okt. 1955), v katerih so poudarile krivice, ki so se napravile v šolskem letu 1955-56 slovenskemu šolstvu.

Dovolite, da ponovno zavzamemo do vsega, kar se je zgodilo v pogledu slov. šolstva, svoje stališče in poudarimo, da bi bila dolžnost nove uprave za Tržaško področje ohraniti v slovenskem šolstvu do izida zakona za slovensko šolstvo stanje tako, kot je bilo na dan 5. okt. 1954.

Zato smatramo:

1. da je neimenovanje slovenskih šolnikov, ki so bili na dan 5. okt. 1954 v službi na slovenskih šolah na Tržaškem področju, po členu 2(d) in 4(c) Posebnega statuta nedopustno in krivično;

2. da je neupoštevanje člena 8 Londonskega sporazuma pri imenovanjih za šolsko leto 1955-56 diskriminacija storjena slovenskim šolam;

3. da je postavitev 29 pravih slovenskih šolnikov med začetnike kršitev člena XII Ukaza št. 18 ZVU in neupoštevanje člena 2 Posebnega statuta, ki govori o enakosti Slovencev z Italijani, kar se tiče učnih.

Dol

Marsikaj še manjka naši vasi, da bi se mogla staviti v vrsto z drugimi vasi v okolici. Temu je mnogo kriva nova meja, ker nas je odrezala od naše stare župnije in občine v Opatjem selu. Zato nimamo stalne cerkve in tudi ne pravega pokopališča; doslej smo pokopavali kar na vojaško pokopališče na Palkišču. Že več let romajo prošnje na doberdobiško občino in še naprej do Rima, da se uredi nujna zadeva novega pokopališča. Te dni pa smo slišali, da je končno le odobrena vsota 1 milijon 800 tisoč lir v ta namen. Upamo, da bo sedaj šlo bolj naglo s tem delom in bomo tako v doglednem času le prišli do prepotrebne vaškega pokopališča, kjer bodo naši rajni zares mogli v »miru« počivati.

Gabrje

Ko nas je tako tragično zapustil pokojni župnik g. Grbec in smo bili več mesecev brez stalnega dušnega pastirja, je zadnje nedeljo 27. novembra nastopil službo naš novi župnik č. g. Stanko Žerjal. Zadnja leta je bil profesor na tržaških srednjih šolah, kjer je zelo pohvalno deloval med slovensko mladino. Upamo, da bo tudi pri nas žel obilo božjega blagoslova pri svojem delu.

Števerjan

V soboto 26. t. m. sta prejeli zakrament sv. zakona dve naši domačinki: Kreševc Jolanda z Evgenom Marega iz Moše, ki je po poklicu šofer in je prišel za zeta na kmetijo k »Vikevime«; in Zniderčič Hilda, ki je šla v Standrež kot nevesta k Vilgotu Lupin. Obema paroma želimo božjega blagoslova!

Sv. Miklavž bo tudi letos obiskoval naše otroke in sicer na povabilo našega Dekliškega krožka v torek 6. decembra zvečer v šolskem prostoru v Števerjanu. Vabljeni vsi otroci in starši!

posli pri tisku knjig in ji predseduje šolski skrbnik Tavella...

K temu pa moramo pojasniti, da nam ni znano, da bi taka komisija obstajala. Kolikor nam je znano, je dr. Tavella le poslovodni šolski skrbnik in nikak predsednik komisije, ki ima opravke s tehničnimi posli pri tisku knjig. Komisija, ki je kompetentna za oceno rokopisov in v kateri sede sami Slovenci razen predsednika, po odobritvi rokopisa nima s tem več posla. Računovodstvo šolskega skrbništva prevzame rokopis, sklene s pisem pogodbo o prevzemu rokopisa in nato ponudijo tisk tiskarni.

Kakšno je naše mnenje o komisiji za oceno rokopisov, o izbiri tiskarn in podobnem, pa smo pisali že veliko takrat, ko Novega lista še ni bilo in tudi potem. V tem lahko Novi list kar ponatisne naše zahteve in mi bomo zelo hvaležni. Našel jih bo v Katoliškem glasu od: 21. V. 1953, 4. VI. 1953, 30. VII. 1953, 23. IX. 1954, 30. VI. 1955, 11. VIII. 1955, in 17. XI. 1955. Poleg tega je Katoliški glas vedno, kadar je dobil, tudi v celoti objavljal razne spomenice političnih skupin in strokovnih organizacij, ki so prav tako razpravljale o tem vprašanju. V tem vprašanju nam je vsak pouk Novega lista odveč.

Novi list od 24. XI. 1955 pa nam ni odgovoril na drugi odstavek našega članka od 17. XI. 1955, ko smo povabili g. urednika Novega lista, ki je obenem v odboru nabrežinske občine, naj se zavzame, če mu je že slovenska šola toliko pri sredu, da bo občina Nabrežina prevzela vse obveznosti, ki so potrebne, da bo slovenski industrijski tečaj v Nabrežini lahko spremenjen v popolno strokovno šolo - Okoli našega lista dobro poznamo šolske razmere, najmanj pa toliko kot pri Novem listu.

Bazovica

Po vaseh okolice Trsta so nastale razne igralske skupine. Vsaka po svojih močeh podaja raz o svojih ljudem lepoto naše pesmi in besede. Lahko rečemo, da je prva med temi skupinami bazoviška mladina radi svojih številnih nastopov in radi marljivosti.

Preteklo nedeljo so se mladi Bazovci spet predstavili številnemu občinstvu s štiridejanko: »Vest ali človek, ki je umorilo« - zaključili pa s pesmijo. Predstavo je otvoril mešani pevski zbor iz Gročane z Venturinijevo »Pohojena travca« in Vodopivčev »Boter polje«. Zbor je nov, prvič se je predstavil z narodno pesmijo, a že v svojem početku veliko obeta. Glasovi so res še neizpoljeni, a zbor je discipliniran, prožen in vdan svojemu mlademu dirigentu g. Albertu Miklavcu. Jasni so tudi v izražanju dinamike. Če se bodo stalno vadili, bodo prav kmalu želi lepe uspehe, kar jim iz srea voščimo. Za Bazoviški oder pa velja: Veliko je napredoval in se zboljšal. Posebna pohvala pa velja g. Marcellu (Sander Možina) in gdč. Kaufmannovi (Ema Zaga), ki je bila posebno v zadnjem dejanju prava zmagovalka. Nastopili so še Angela Zaga, Tonček Bernetič, prepričljiv tip profesorja, in drugi.

Kot, rečeno, je oder zelo napredoval, naj mu bo to v vzpodbudo za nadaljevanje. Režiji pa priporočamo, naj bolj pazi na izgovorjavo in jakost izražanja. Mladi igralci so lahko ponosni na svoje delo! Oh zaključku nas je presenetil zbor, lep v svojem nastupu in svoji mladosti. Lepe a preproste narodne noše so dale ton neke fine. Petje je bilo ubrano in prepričljivo. Le škoda, da so peli brez dirigenta. Le z njim se pride do večje jasnosti.

G. Živec je poudaril v začetku, da niso nastopajoči igralci ljudje belih rokavice, temveč delavci, mladi ljudje, ki ljubijo zdrave ideale. Mladina iz Bazovice in iz Gropade, napravili bi veliko napako, ko bi ne nadaljevali z začetim delom. Čudim se le, da ob tako lepih glasovih Bazovica nima dobrega cerkvenega zbora.

Dušan Jakomin

Rojan

V sredo 23. novembra ob 2. popoldne je bil pogreb pokojne Mare Zagar, ki je umrla 2. avgusta na ladji Flaminia na poti v Avstralijo.

Njeno truplo je dospelo v Trst z ladjo Toscana. Le dobri dve uri je počivala doma. Njenega pogreba se je udeležilo toliko ljudi, kakor jih Rojan že dolgo ni videl ob takih priložnostih.

Po cerkvenih obredih v rojanski cerkvi so pokojno prepeljali v Bazovico, kjer počiva njena mama. Bazovci so pokazali, kako radi so jo imeli.

Mara je končno našla zadnji počitek ob strani svoje mame v domači zemlji. Bog naj ji nakloni večno srečo!

Bazovski oder priredi v ponedeljek 5. dec.

MIKLAVZEVANJE

Na sporedu je igra in obdarovanje.

Začetek ob 20.30!

OBVESTILA

KATINARA - DOLINA

Na Katinari in v Dolini bo na Marijin praznik 8. decembra celodnevno čiščenje. Na Katinari bo imel zaključni govor g. Vidmar iz Gorice, v Dolini pa g. Zupančič iz Boljunca. Povsod zaključek ob 4.30 popoldne. Verniki vabljeni! Pridite tudi sosede, kamor vam je bliže.

V nedeljo, dne 4. decembra bo sv. Miklavž obiskal Opčine in obdaroval pridne otroke. Pričakali ga bomo v dvorani Marjanišča ob petih popoldne.

Sv. Miklavž sprejema pisma z naročili v farni dvorani v soboto vse popoldne.

Da bomo laže pričakali Miklavža, bodo openski otroci zaigrali igrice »Miklavž prihaja« z rajanjem.

Starši, pripeljite svoje malčke!

Slov. kat. prosvetno društvo iz Gorice Vas že sedaj vladno vabi na

PEVSKI KONCERT

ki ga priredi v soboto in nedeljo 10. odn. 11. decembra 1955 v dvorani Brezmadežne na Placuti z zanimivim sporedom. Koncert bo vodil prof. Mirko Filej.

Uro in natančen spored bomo javili v prihodnji številki »Kat. glasa«.

NA PRAZNIK BREZMADEŽNE bo pri Sv. Antonu v Gorici slovesen shod dekl. Mar. družbe s sprejemom novih članic. Vabljeni!

PROSLAVA 10-LETNICE NASEGA KATOLISKEGA TEDNIKA bo v nedeljo 18. decembra. Več prihodnjič.

VSE NAROČNIKE DUH. ŽIVLJENJA opozarjamo, da bo zadnja decembrska številka izšla na 100 straneh. V njej bo tudi obširno poročilo o slovenskem semenišču v Argentini. — Novembrsko številko razpodelimo, čim dospe v zadostnem številu.

V kratkem bo uprava KG prejela nekaj izvodov knjige »Vir največje sile«, po kateri je bilo toliko povpraševanja. Kdor jo želi imeti, naj pohiti z naročilom.

Fotografije pogreba č. g. župnika Stanka Staniča lahko naročite na upravi »Katoliškega glasa«, ki je odprta vsak dan dopoldne. Vsaka slika stane 150 lir, ki jih vsakdo plača ob naročilu.

ZAHVALA

V sredo 23. novembra se je vrnila iz daljne Avstralije in našla svoj zadnji dom poleg svoje mame na pokopališču v Bazovici naša ljubljena

MARA

Iz srea se zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh žalosti bili ob strani. Zahvaljujemo se g. kaplanu iz Rojana za poslovilne besede, g. župniku iz Bazovice, govorniku pri odprtem grobu, rojanskim in bazovskim pevcom, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so se udeležili pogreba.

Ljubljeno Maro toplo priporočamo v molitev!

Rojan, dne 28. novembra 1955

DRUŽINA ZAGAR

PROFESOR po osmih letih odpuščen brez odpravnine, oče dveh nepreskrbljenih otrok, brez imetja, več jezikov in sposoben za vsako delo, apelira na slovenske gospodarske kroge začasno zaposlitev. Podučuje tudi nemščino. Naslov na upravi lista.

NOV PODLISTEK. Z novim letom bo v našem listu nov podlistek. Priobčevali bomo zelo zanimivo povest »Ded in vnuka«.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Darilne pošiljke

naročajte pri
specializirani
tvrdki

CITRUS

IMPORT - EXPORT

TRST - Via Torrelbanca 27 - telefon 2-44-67

Dobavljamo živež, tekstil, čevlje, porcelan, jedilni servis, pohištvo, šivalne stroje, hladilnike, pralne stroje, stroje za čiščenje prahu, radioaparate, bicikle, avtomobile, motocikle in sploh vse, kar se rabi v gospodinjstvu in gospodarstvu.

Obračajte se na nas s polnim zaupanjem in najsolidneje vam bomo postregli!